

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 31/4-80/2022.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2022. június 27. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

**55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő
szakképesítés-ráépülés**

(27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet (29/2016. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított)

**Komplex szakmai vizsga
Írásbeli vizsgatevékenysége
javítási-értékelési útmutató**

A) Elemzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsga ideje: 2022. június 27. 8:00 óra

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2022. június

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve, ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

1. Az összköltséges eredménykimutatás mely sorait NEM kell felhasználni a hozzáadott érték kiszámolásához az alább felsoroltak közül?

- a) Anyagköltség
- b) Értékcsökkenési leírás
- c) Pénzügyi műveletek ráfordításai
- d) Saját termelésű készletek állomány változása
- e) Személyi jellegű ráfordítások

2. Mi jellemző a rugalmas (flexibilis) költségtervezésre?

- a) a költségeltérést indokolt és költségjellemző változással nem magyarázható részre bontja
- b) a tervezett (indokolt) költség kiszámításához szükség van a költségjellemző változás mértékének meghatározására
- c) elsősorban a közvetett költségek elemzésére használják
- d) elsősorban a közvetlen költségek elemzésére használják
- e) $\text{reagálási fok (R)} = \text{költségjellemző \% -os változása} / \text{költség \% -os változása}$

3. Melyik állítás nem igaz a fedezeti pontban?

- a) a fedezeti összeg egyenlő a fix költségekkel
- b) a fedezeti összeg nulla
- c) az árbevétel egyenlő a változó költségekkel
- d) az árbevétel fedezi az összes (változó és fix) költségeket
- e) az eredmény nulla

4. Melyik esemény tudja javítani a vállalkozás tárgyi eszközök használhatósági fokát kifejező mutatószámot?

- a) beruházási szállító kifizetése
- b) tárgyi eszköz beszerzése
- c) telek értékesítése
- d) terv szerinti értékcsökkenés elszámolása
- e) terven felüli értékcsökkenés elszámolása

5. Az alábbi mutatók közül melyik tartozik a jövedelmezőség átfogó elemzése témakörébe?

- a) befektetés-finanszírozási mutató
- b) befektetett tőke hozama
- c) tárgyi eszköz használhatósági fok
- d) tőkefeszültség mutató
- e) vevők forgási ideje

II. feladat (5 + 5 = 10 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Befektetési célú részvények vásárlása átutalással			-	
Fizetendő kamat év végi elhatárolása	X			
Hosszú lejáratra felvett hitel törlesztése				-
Hosszú lejáratú kölcsön felvétele				+
Szoftver amortizációja	X			

Feladat:

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Vagyoni elemek	Eszköz				Forrás			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Dolgozóknak adott fizetési előleg		X						
Értékelési tartalék								X
Hosszú lejáratú kötvénytartozás							X	
Lejárt hiteltartozás					X			
Ráfordítások passzív időbeli elhatárolása						X		

III. feladat (6 pont)

Egy vállalkozás beszámolójából az alábbi kiemelt adatokat ismerjük:

	<i>Bázis év</i>	<i>Tárgy év</i>
Értékesítés nettó árbevétele (MFt)	5 000	4 800
Adózott eredmény (MFt)	300	200
Eszközök összesen (MFt)	4 000	4 100
<i>ROI (adózott er. / eszk. össz.)</i>	<i>7,50%</i>	<i>4,88%</i>
<i>Eszközök forgási sebessége</i>	<i>1,25</i>	<i>1,17</i>
<i>Árbevétel arányos adózott eredmény</i>	<i>6,00%</i>	<i>4,17%</i>

Feladat:

Bontsa befolyásoló tényezőire a ROI mutatót, és számszerűsítse az egyes tényezők mutatóra gyakorolt hatását! (Szöveges értelmezést – most – nem kell írni.)

Teljes ROI eltérés: $4,88 - 7,5 = -2,62\%$ **(2 pont)**

Forgási sebesség változás hatása: $(1,17 - 1,25) * 6\% = -0,48\%$ **(2 pont)**

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása:

$1,17 * (4,17\% - 6\%) = -2,14\%$ **(2 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben a teljes eltérést sikerül valamilyen logikai alapon szétbontani két részre. Például:

Teljes ROI eltérés: $4,88 - 7,5 = -2,62\%$ **(2 pont)**

Fiktív ROI: $1,17 * 6\% = 7,02\%$

Forgási sebesség változás hatása: $7,02\% - 7,5\% = -0,48\%$ **(2 pont)**

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása: $4,88\% - 7,02\% = -2,14\%$ **(2 pont)**

Fordított sorrendű bevonásnál az eredmények:

Teljes ROI eltérés: $-2,62\%$

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása: $-0,33\%$

Forgási sebesség változás hatása: $-2,29\%$

Összetettebb modellek alkalmazása nem volt elvárás, de azok is elfogadhatók jó megoldásként, ha logikus levezetést tartalmaznak.

IV. feladat (16 + 4 = 20 pont)

A Napolaj Kft. – többek között – napraforgó étolaj előállításával foglalkozik. A következő hónapra csak 2 100 ezer kg alapanyagot sikerült rendelnie, amely korlátot állít az előállítható termékmennyiségben. A termelés és értékesítés ütemezéséhez az alábbi tervadatokat gyűjtötték össze. A szerződéssel lekötött mennyiséget és az állományváltozásokat mindenképpen teljesíteni tervezi a cég.

Feladatok:

- a) *Határozza meg a vállalkozás optimális termék összetételét a nyereség maximalizálását figyelembe véve! (Az optimális termelést és az értékesítést is határozza meg.)*
- b) *Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)? (Az előző időszaki önköltség megegyezik a tárgyidőszakkal.)*

Megnevezés	1 literes	2 literes	5 literes	
Eladási ár (Ft/flakon)	700	1 350	3 200	
Közvetlen önkgt. (Ft/flakon)	370	660	1 400	
Fajlagos fedezet (Ft/flakon)	330	690	1 800	2 pont
Fajlagos anyag felhasználás (kg/flakon)	3	6	15	
Szűk erőforrásra jutó fedezet (Ft/kg)	110	115	120	2 pont
Jövedelmezőségi rangsor	III.	II.	I.	1 pont
Eladható mennyiség (e flakon)	500	200	80	
<u>ebből</u> szerződéssel lekötött mennyiség (e flakon)	160	nincs	nincs	
Tervezett állományváltozás (e flakon)	– 40	– 20	– 10	

Szűk erőforrás szétosztása:

Lekötött megrendelés:

1 literes: $(160 - 40) \cdot 3 = 360$ ekg; marad: $2\,100 - 360 = 1\,740$ ekg (2 pont)

I. 5 literes: termelési szükséglet: $80 - 10 = 70$ e flakon (1 pont)

$70 \cdot 15 = 1\,050$ ekg; marad: $1\,740 - 1\,050 = 690$ ekg (1,5 pont)

II. 2 literes: termelési szükséglet: $200 - 20 = 180$ e flakon (1,5 pont)

$180 \cdot 6 = 1\,080$ ekg, nem fér bele (1,5 pont)

$690 / 6 = 115$ e flakon termelés (1 pont)

értékesítés $115 + 20 = 135$ e flakon (1,5 pont)

III. 1 literes: újabb termelés nem fér bele; értékesítés: 160 e flakon (1 pont)

Optimális	1 literes	2 literes	5 literes
Termelés (e flakon)	120	115	70
Értékesítés (e flakon)	160	135	80
Állományváltozás (e flakon)	– 40	– 20	– 10

Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

1 literes $160 \cdot 330 = 52\,800$ eFt

2 literes $135 \cdot 690 = 93\,150$ eFt

5 literes $80 \cdot 1\,800 = 144\,000$ eFt

Összesen: 289 950 eFt (4 pont)

V. feladat (22 + 12 = 34 pont)

Egy törölközőponcsókat is gyártó vállalkozás kétféle késztermék előállításával foglalkozik. Az elmúlt év tervezett és tényleges bérköltségéről az alábbi adatokat ismerjük.

Megnevezés (mennyiségi egység)	Tervezett		Tényleges	
	egyszerű	normál	egyszerű	normál
Termelt mennyiség (edb)	200	100	250	120
Fajlagos munkaerő felhasználás (mó/db)	0,30	0,40	0,28	0,37
Órabér (Ft/mó)	2 500	2 700	3 000	3 200
Késztermék eladási ára (Ft/db)	5 000	7 000	5 200	7 500

Feladat:

- a) Az abszolút különbsétek módszere (láncmódszer) segítségével elemezze a bérköltség alakulását! A volumenhatás szétbontásához az átlagos költséghányadot használja!
- b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

Tervezett bérktg.: $K_0 = \sum q_0 * f_0 * p_0 = 200 * 0,3 * 2\,500 + 100 * 0,4 * 2\,700 = 258\,000 \text{ eFt}$ **(2 pont)**

Tényleges bérktg.: $K_1 = \sum q_1 * f_1 * p_1 = 250 * 0,28 * 3\,000 + 120 * 0,37 * 3\,200 = 352\,080 \text{ eFt}$ **(2 pont)**

Teljes költségeltérés: $\Delta K = K_1 - K_0 = 352\,080 - 258\,000 = +94\,080 \text{ eFt}$ **(2 pont)**

Volumenhatás: $\Delta q = \sum (q_1 - q_0) * f_0 * p_0 = (250 - 200) * 0,3 * 2\,500 + (120 - 100) * 0,4 * 2\,700 = +59\,100 \text{ eFt}$ **(2 pont)**

Fajlagos hatás: $\Delta f = \sum q_1 * (f_1 - f_0) * p_0 = 250 * (0,28 - 0,3) * 2\,500 + 120 * (0,37 - 0,4) * 2\,700 = -22\,220 \text{ eFt}$ **(2 pont)**

Tarifális hatás: $\Delta p = \sum q_1 * f_1 * (p_1 - p_0) = 250 * 0,28 * (3\,000 - 2\,500) + 120 * 0,37 * (3\,200 - 2\,700) = +57\,200 \text{ eFt}$ **(2 pont)**

Bázis költséghányad: $Kh_0 = K_0 / \sum q_0 * a_0 = 258\,000 / (200 * 5\,000 + 100 * 7\,000) = 258\,000 / 1\,700\,000 = 0,151764706$ **(2,5 pont)**

Fiktív költséghányad: $Kh_{1,0} = (K_0 + \Delta q) / \sum q_1 * a_0 = (258\,000 + 59\,100) / (250 * 5\,000 + 120 * 7\,000) = 317\,100 / 2\,090\,000 = 0,151722488$ **(2,5 pont)**

Tiszta volumen változás hatása:

$q_{1\Delta} = (\sum q_1 a_0 - \sum q_0 a_0) * Kh_0 = (2\,090\,000 - 1\,700\,000) * 0,151764706 = 59\,188 \text{ eFt}$ **(2,5 pont)**

Összetétel változás hatása:

$q_{2\Delta} = \sum q_1 a_0 * (Kh_{1,0} - Kh_0) = 2\,090\,000 * (0,151722488 - 0,151764706) = -88 \text{ eFt}$ **(2,5 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

A bérköltség összesen 94 080 eFt-tal magasabb a tervezettnél, ami a következő tényezőkkel magyarázható:

- a tervezettnél nagyobb termelt mennyiség miatt 59 100 eFt-tal lett több a bérköltség;
- tisztán a termelés mennyiségének (változatlan összetétel melletti) átlagos növekedése 59 188 eFt-tal növelte a bérköltséget;

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

- a termelés összetételének változása (eltolódott a termelés az alacsonyabb bérköltség-hányadú termékek felé) miatt a bérköltség 88 eFt-tal csökkent;
- a fajlagos munkaerő felhasználásban bekövetkezett tervezetthez képesti hatékonyság javulás 22 220 eFt-tal mérsékelte a bérköltséget;
- a magasabb órabérek következtében 57 200 eFt-tal nőtt a bérköltség

*Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont ($6 * 2 = 12$ **pont** összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés.*

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezi, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

VI. feladat (13 + 7 = 20 pont)

Egy vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük a saját tőkéjével kapcsolatban, amely a teljes évet felölelte (adatok Mft-ban).

<i>Megnevezés</i>	<i>Nyitó</i>	<i>Záró</i>
Jegyzett tőke	30 000	40 000
Jegyzett, de be nem fizetett tőke	0	– 4 000
Tőketartalék	4 000	6 000
Eredménytartalék	– 7 000	– 2 000
Lekötött tartalék	5 000	8 000
Értékelési tartalék	6 000	1 000
Adózott eredmény	9 000	15 000
Összesen	47 000	64 000

A tulajdonosi tranzakciók pénzügyileg rendezésre kerültek, pótbefizetés nem volt az év során. A társasági adó ráfordítás összege 2 000 Mft volt a tárgyévben, amelyet teljes egészében ki is fizettek a fordulónapig.

Feladat:

a) Állítsa össze a tárgyidőszakra az egyes saját tőke mérlegsorok mozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

	Nyitó	Növekedés	Csökkenés	Záró
JT	30 000	Tőkeemelés bejegyzés 10 000 (1)		40 000
J, de	0	Tőkeemelés befizetés 8 000 (1,5)	Tőkeemelés bejegyzés 10 000 + 2 000 (1,5)	– 4 000
TT	4 000	Tőkeemelés bejegyzés 2 000 (1)		6 000
ET	– 7 000	AE átvezetése 9 000 (1)	Lekötött tart. képzése 3 000 (1) Osztalék jóváhagyása 1 000 (1,5)	– 2 000
LT	5 000	Lekötött tart. képzése 3 000 (1)		8 000
ÉT	6 000		Értékhely. csökk. 5 000 (1,5)	1 000
AE	9 000	Tárgyévi AE 15 000 (1)	AE átvezetése 9 000 (1)	15 000

A megjelölteken kívül más helyes összefüggés is teljes értékűnek fogadható el.

b) A saját tőke elemekkel összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Működési cash flow (1 pont)

1. Adózás előtti eredmény: + 15 000 + 2 000 = 17 000 Mft (1,5 pont)

12. Fizetett adó: – 2 000 Mft (1 pont)

13. Fizetett osztalék, részesedés: – 1 000 Mft (1 pont)

Finanszírozási cash flow (1 pont)

19. Részvénykibocsátás, tőkebevonás (tőkeemelés) bevétele + 8 000 eFt (1,5 pont)

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. Nyereségadó kifizetés).